Megillat Esther: What They Didn't Teach You in Day School - Part II YIJE – February 15, 2018

ESTHER: WHAT IT IS ABOUT

Rabbi Hayyim Angel National Scholar, Institute for Jewish Ideas and Ideals (www.jewishideas.org) Bible Faculty, Yeshiva University Tanakh Education Scholar, Ben Porat Yosef Yeshiva Day School

1. <u>Esther 10:1</u>

King Ahasuerus imposed tribute on the mainland and the islands.

אסתר י:א

: וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶדְ אחשרש אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם

2. Esther 4:10-11

¹⁰Esther told Hathach to take back to Mordecai the following reply: ¹¹"All the king's courtiers and the people of the king's provinces know that if any person, man or woman, enters the king's presence in the inner court without having been summoned, there is but one law for him—that he be put to death. Only if the king extends the golden scepter to him may he live. Now I have not been summoned to visit the king for the last thirty days."

אסתר ד:י-יא

(י) וַתּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתָדְ וַתְּצַוָּהוּ אֶל־מֶרְדֵּכָי : (יא) כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶדְ וְעַם־מְדִינוֹת הַמֶּלֶדְ יוֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשֶּׁה אֲשֶׁר יָבוֹא־אֶל־הַמֶּלֶדְ אֶל־ הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִקְּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶדְ אֶת־שַׁרְבִּיט הַזְּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרַאתִי לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶדְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם :

3. Esther 4:7

Mordecai told him all that had happened to him, and all about the money that Haman had offered to pay into the royal treasury for the destruction of the Jews.

אסתר ד:ז

וַיַּגֶּד לוֹ מָרְדֶּכַי אֵת כָּל אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמֵר הָמָן לִשְׁקוֹל עַל גִּנְזֵי הַמֶּלֶדְ ביהודיים בַּיְּהוּדִים לִאַבָּדַם :

4. Esther 7:4

For we have been sold, my people and I, to be destroyed, massacred, and exterminated. Had we only been sold as bondmen and bondwomen, I would have kept silent; for the adversary is not worthy of the king's trouble."

<u>אסתר ז:ד</u>

ָּבָּ נָמַכַּרָנוּ אַנִי וְעַמִּי לָהַשִּׁמִיד לַהַרוֹג וּלָאַבֵּד וְאָלּוּ לַעַבַדִים וְלְשִׁפַּחוֹת נִמְכַּרְנוּ הֵחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר שׁוֵה בְּנֵזֶק הַמֵּלֵךְ:

5. Esther 7:10

So they impaled Haman on the stake which he had put up for Mordecai, and the king's fury abated.

<u>אסתר ז:י</u>

יַּתָלוּ אֵת הָמָן עַל הָעֵץ אֲשֵׁר הֵכִין לְמָרדָּכִי וַחֲמַת הַמֵּלֵדְ שָׁכָכָה:

Megillat Esther: What They Didn't Teach You in Day School - Part II YIJE – February 15, 2018

6. Isaiah 2:2-3

²In the days to come, the Mount of the LORD's House shall stand firm above the mountains and tower above the hills; and all the nations shall gaze on it with joy. ³And the many peoples shall go and say: "Come, let us go up to the Mount of the LORD, to the House of the God of Jacob; that He may instruct us in His ways, and that we may walk in His paths." For instruction shall come forth from Zion, the word of the LORD from Jerusalem.

<u>ישעיהו ב :ב-ג</u>

(ב) וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית־ה׳ בְּראשׁ הֶהָרִים וְנָשֶׂא מִגְּבָעוֹת וְנָחֲרוּ אֵלֶיו כָּל הַגּוֹיִם : (ג) וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאַמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־ה׳ אֶל־בֵּית אֱ-לֹקֵי יַצְלֹב וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכִיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתִיו כִּי מִצִּיוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־ה׳ מִירוּשָׁלָם :

7. Megillah 12a

When he showed the riches of his glorious [Tif'ereth] kingdom. R. Jose b. Hanina said: This shows that he arrayed himself in priestly robes. It is written here, 'the riches of his glorious [Tif'ereth] kingdom', and it is written elsewhere [in connection with the priestly garments], for splendor and for glory, [Tif'ereth].

<u>מגילה יב.</u>

בהראתו את עשר כבוד מלכותו אמר רבי יוסי בר חנינא : מלמד שלבש בגדי כהונה : כתיב הכא (אסתר אי) יקר תפארת גדולתו וכתיב התם (שמות כ״ח) לכבוד ולתפארת.

8. Ezra 1:7-8

⁷King Cyrus of Persia released the vessels of the LORD's house which Nebuchadnezzar had taken away from Jerusalem and had put in the house of his god. ⁸These King Cyrus of Persia released through the office of Mithredath the treasurer, who gave an inventory of them to Sheshbazzar the prince of Judah.

<u>נזרא א :ז-ח</u>

ָרָשׁ מְּלֶדְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת כְּלֵי בֵית ה׳ אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְגָצֵר מִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם בְּבֵית אֱלֹהָיו : (ח) וַיּוֹצִיאֵם כּוֹרֶשׁ מֶלֶדְ בַּרָס עַל יַד מִתְרָדַת הַגָּזִבַּר וַיִּסְפָּרָם לְשֵׁשְׁבַּצַר הַנַּשִּיא לִיהוּדָה :

9. <u>Jerusalem Talmud Megillah 1:1</u>

Rabbi Simon said in the name of Rabbi Yehoshua b. Levi: They showed honor to the Land of Israel that was destroyed at that time, and set the criterion back to the time of Yehoshua son of Nun.

ירושלמי מגילה א:א

ר׳ סימון בשם רבי יהושע בן לוי חלקו כבוד לארץ ישראל שהיתה חריבה באותן הימים ותלו אותה מימות יהושע בן נון.

10. Esther 2:1

Some time afterward, when the anger of King Ahasuerus subsided, he thought of Vashti and what she had done and what had been decreed against her.

Megillat Esther: What They Didn't Teach You in Day School - Part II YIJE – February 15, 2018

אסתר ב:א

ּ אַחַר הַדְּבָּרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְּ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אַחֲשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר עָשָׁתָה וְאֵת אֲשֶׁר נִגְזַר עָלֶיהָ

11. Megillah 16a

And Esther said, 'the adversary and enemy is this wicked Haman' (7:6)—R. Eliezer says: this teaches that Esther began to face Ahasuerus, and an angel came and forced her hand to point to Haman.

מגילה טז.

ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה אמר רבי אלעזר : מלמד שהיתה מחווה כלפי אחשורוש, ובא מלאך וסטר ידה כלפי המן.

12. Megillah 11a

'He was Ahasuerus' (1:1)—he was wicked from beginning until his end.

מגילה יא.

הוא אחשורוש - הוא ברשעו מתחילתו ועד סופו.

13. Megillah 15a

"And Mordecai knew all that had been done" (4:1)—what did he say? Rav says: Haman has triumphed over Ahasuerus. Samuel says: the higher king has triumphed over the lower king (Rashi: a euphemism for "Ahasuerus has triumphed over God").

<u>מגילה טו.</u>

14. Esther 3:8

Haman then said to King Ahasuerus, "There is a certain people, scattered and dispersed among the other peoples in all the provinces of your realm, whose laws are different from those of any other people and who do not obey the king's laws; and it is not in Your Majesty's interest to tolerate them.

אסתר ג:ח

וַיּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ עַם אֶחָד מְפַּיָּר וּמְפּרָד בִּין הָעַמִּים בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶדְ וְדָתֵיהֶם שׁנוֹת מִכָּל עָם ואָת דַתֵי הַמֵּלֶדְ אֵינֵם עשִׁים וַלַמֵּלֶדְ אֵין שׁוֹח לִהַנִּיחָם :

15. Megillah 14a

[Why do we not say Hallel on Purim?]... Rava said: There is a good reason in that case [of the exodus] because it says [in the Hallel], "O servants of the Lord, give praise"— who are no longer servants of Pharaoh — But can we say in this case, O servants of the Lord, give praise—and not servants of Ahasuerus? We are still servants of Ahasuerus!

מגילה יד.

... אי הכי הלל נמי נימא לפי שאין אומרים הלל על נס שבחוצה לארץ יציאת מצרים דנס שבחוצה לארץ...רב נחמן אמר קרייתא זו הלילא רבא אמר בשלמא התם (תהלים קיייג) הללו עבדי הי ולא עבדי פרעה אלא הכא הללו עבדי הי ולא עבדי אחשורוש אכתי עבדי אחשורוש אנן.